

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: <i>Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 poz. 561 z późn. zm.)</i>		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
1. jednostka samorządu terytorialnego	2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów	5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
Nazwa pełna		
GMINA TUSZYN		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat	Gmina	Miejscowość
ŁÓDZKI WSCHODNI	TUSZYN	TUSZYN
Ulica	Nr domu	Nr lokalu
PIOTRKOWSKA 2/4		
Kod pocztowy	Poczta	
95-080	TUSZYN	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).		
Art. 44 ust.2 i ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.2077) w związku z art.18 ust.1 pkt 3 i art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.220 z późniejszymi zmianami).		
Art.33 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.2077)		
C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI INTERPRETACYJNYMI ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)		
Opis problemu		
Polska Grupa Energetyczna z siedzibą dąży do podpisania z Gminą Tuszyn umowy dotyczącej dzierżawy konstrukcji wsporczych napowietrznych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych Sn/nN w celu podwieszenia na nich urządzeń oświetlenia ulicznego. Właścicielem konstrukcji wsporczych, czyli słupów oświetleniowych jest PGE a właścicielem opraw oświetleniowych, posadowionych na tych słupach, jest Gmina Tuszyn. Umowa przewiduje odpłatność za dzierżawę w formie miesięcznej stawki dzierżawy konstrukcji wsporczych za jeden słup. Z treści umowy wynika, że czynsz będzie podlegać zmianie wraz ze zmianą stawek „Katalogu usług lub czynności dodatkowych” – pozataryfowych (nie ujętych w cenniku), a zmiana czynszu nie wymaga zawierania aneksu do umowy. Postanowienia umowy mają wiązać strony na czas nieokreślony. Umowa		

zawiera również postanowienie, że cyt. „Strony postanawiają, że zarówno treść niniejszej umowy jak i wszelkie dotyczące Wydzierżawiającego informacje uzyskane przez Dzierżawcę w związku z jej zawarciem i wykonywaniem – bez względu na ich źródło oraz formę udostępniania, w tym w szczególności dotyczące informacji technicznych, technologicznych, ekonomicznych, finansowych, handlowych, prawnych i organizacyjnych Wydzierżawiającego, stanowią informacje poufne objęte tajemnicą przedsiębiorcy Wydzierżawiającego (informacje poufne), zaś Dzierżawca zobowiązuje się do jej nieujawniania, bez pisemnej zgody Zamawiającego, bez ograniczeń czasowych po jej wykonaniu, rozwiązaniu, wygaśnięciu lub odstąpieniu od jej wykonania”. Umowa dotyczy zarówno dzierżawy konstrukcji wsporczych służących wyłącznie oświetleniu ulicznemu jak również konstrukcji wsporczych służących do lokowania linii elektroenergetycznych i wykorzystywanych przez PGE do dystrybucji energii elektrycznej.

Biorąc pod uwagę treść art.18 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:

- a) ulic,
- b) placów,
- c) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
- d) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, przebiegających w granicach terenu zabudowy,
- e) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, wymagających odrębnego oświetlenia:
 - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
 - stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej.

Pod pojęciem finansowania oświetlenia należy rozumieć, zgodnie z treścią art.3 pkt 22 niniejszej ustawy, finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszt ich budowy i utrzymania.

Obowiązki wskazane w treści art.18 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, wyznaczające zakres finansowania oświetlenia, ustawodawca wiąże z pojęciem „punktu świetlnego”, nie definiując jednak w żaden sposób tego pojęcia. Pomocne w tej kwestii może być stanowisko Polskiego Komitetu Oświetleniowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, który uznaje za punkt świetlny kompletną oprawę oświetleniową - czyli kompletne urządzenie służące do rozsyłania, filtrowania lub przekształcania światła wysyłanego przez źródło, zawierające elementy niezbędne do mocowania i ochrony źródła światła, oraz do przyłączenia go do obwodu zasilającego. Zatem słupy oświetleniowe czy kable sterownicze wykraczają już poza zakres definicji punktu świetlnego. Spółki dystrybucyjne na własny użytek rozszerzają jednak wykładnię pojęcia punktu świetlnego uznając, że na punkt świetlny składa się oprawa oświetleniowa ze źródłem światła oraz konstrukcja wsporcza. Wskazać należy, że w omawianym stanie faktycznym mamy do czynienia z dwoma sytuacjami. Najczęściej konstrukcje wsporcze, wskazane w przedłożonej Gminie Tuszyn umowie, są jednocześnie miejscem lokowania linii elektroenergetycznej średniego bądź niskiego napięcia wykorzystywanych do dystrybucji energii elektrycznej. Zdarza się także, że konstrukcje te służą wyłącznie do umieszczenia gminnego oświetlenia ulicznego. Należy jednak przyjąć, iż w obu przypadkach konstrukcja wsporcza stanowi element infrastruktury dystrybucyjnej – sieci dystrybucyjnej i do obowiązków przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej należy utrzymywanie zdolności urządzeń instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w energię w sposób ciągły i niezawodny w myśl art.4 ustawy Prawo energetyczne. Obowiązek ten realizowany jest przez przedsiębiorstwo dystrybucyjne poprzez nakładanie na odbiorców energii elektrycznej opłaty dystrybucyjnej. Koszty budowy, utrzymania i modernizacji sieci, na którą składają się poszczególne urządzenia dystrybucyjne (konstrukcje wsporcze) uwzględniane są bowiem w sporządzanej przez spółkę taryfie dystrybucyjnej podlegającej zatwierdzeniu Przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Koszty te znajdują swoje odzwierciedlenie w fakturze na energię, które ponosi zarówno gmina jak i indywidualni odbiorcy energii elektrycznej.

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

Czy ponoszenie dodatkowych kosztów z tytułu eksploatacji majątku przedsiębiorstwa dystrybucyjnego w formie czynszu dzierżawnego przy jednoczesnym ponoszeniu kosztów z tytułu opłat dystrybucyjnych, którymi obciążana jest gmina w fakturze za dostarczenie energii można uznać za wydatek celowy i legalny z punktu widzenia obowiązujących przepisów prawa?

Czy zasadnym jest ponoszenie kosztów utrzymania konstrukcji wsporczych w formie czynszu dzierżawnego służących wyłącznie oświetleniu ulicznemu na terenie gminy?

Czy jednostka samorządu terytorialnego jest uprawniona do podpisania umowy zawierającej cytowaną treść w zakresie „Tajemnicy przedsiębiorstwa” wobec treści art.33 ust.1 ustawy o finansach publicznych zgodnie z którym gospodarka środkami publicznymi jest jawna?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIALEJ SYTUACJI

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

W ocenie wnioskodawcy finansowanie utrzymania sieci dystrybucyjnej należy do obowiązków przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej zgodnie z art.4 ustawy Prawo energetyczne. Koszty stałe związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem sieci elektroenergetycznych, których częścią są konstrukcje wsporcze, powinny być pokrywane przez przedsiębiorstwo dystrybucyjne z pobieranej przez spółkę stałej stawki sieciowej (część opłaty dystrybucyjnej), którą opłaca zarówno Gmina Tuszyn jak i indywidualni odbiorcy energii elektrycznej. Działalność, które polegałoby na podwójnym finansowaniu tej samej usługi, jest sprzeczne z zasadą legalności, gospodarności oraz rzetelności wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Utrzymanie i finansowanie kosztów oświetlenia, który prowadziłby do współfinansowania utrzymania sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa dystrybucyjnego jest sprzecznym z podstawową zasadą finansów publicznych określoną w art.44 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wskazać należy, że Wydierżawiający, na prośbę o wskazanie przepisów prawa upoważniających do pobierania czynszu dzierżawnego w celu powieszenia oprawy oświetleniowej na słupie służącym jednocześnie dystrybucji energii elektrycznej, nie wskazał żadnych ogólnie obowiązujących przepisów prawa upoważniających do pobierania takiej opłaty. Powołał się jednocześnie na kwestie porządkowania i podnoszenia efektywności zarządzania posiadającym majątkiem, co w ocenie wnioskującego nie stanowi wystarczającej argumentacji do ponoszenia nieuprawnionych opłat z budżetu gminy.

Przedstawiony problem dotyka wszystkich okolicznych gmin sąsiadujących z Gminą Tuszyn. W przypadku niektórych jednostek temat został przez PGE „chwilowo zawieszony” dopóki nie są podejmowane żadne działania związane z koniecznością ingerencji w sieć oświetleniową. Jeżeli jednostka ubiega się o wydanie warunków przyłączenia się do sieci lub o podłączenie się do sieci po wykonaniu inwestycji PGE warunkuje wydanie zgody podpisaniem umowy na dzierżawę konstrukcji wsporczych.

Zdaniem wnioskującego bezzasadne jest również ponoszenie kosztów dzierżawy konstrukcji wsporczych na rzecz PGE w sytuacji, w której konstrukcje te służą wyłącznie do oświetlenia ulicznego. W tym przypadku również naliczana jest przez PGE opłata dystrybucyjna i pobierana przy każdej fakturze. Ponadto gmina realizuje obowiązek utrzymania punktów świetlnych służących oświetleniu ulicznemu poprzez konserwację oświetlenia ulicznego w drodze udzielenia zamówienia.

Zdaniem wnioskującego cytowanie zapisy umowy dzierżawy dotyczące tajemnicy przedsiębiorstwa pozostają w sprzeczności z treści art. 33 ust.1 ustawy o finansach publicznych zgodnie z którym gospodarka środkami publicznymi jest jawna. Zawarta umowa dzierżawy stanowiłaby podstawę wydatkowania środków z budżetu Gminy Tuszyn, a ujawnienia jej treści nie może podlegać żadnym ograniczeniom z punktu widzenia finansów publicznych. Postanowienie w umowie dotyczy objęcia tajemnicą przedsiębiorstwa treści umowy tj. niewątpliwie również kwestii dotyczących podstaw ponoszenia wydatków ze środków publicznych czyli gospodarki środkami publicznymi. Nadmienić należy również, że umowa zawiera mechanizm waloryzacyjny, na który gmina nie będzie miała jakiegokolwiek wpływu, bowiem zmiana stawek czynszu nie będzie wymagała zmiany do umowy w formie aneksu, a zmiana stawek pozataryfowych czynszu nie wiąże się z zatwierdzeniem tych stawek przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Data wypełnienia wniosku

12.02.2018

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

BURMISTRZ